

روایی ساختاری مدل حیوانی مهار نهفته مربوط به نقص انتخابی توجه در اسکیزوفرنیا

«مهار نهفته»^۱ به این معناست که در یک موقعیت جدید یادگیری، اثر محرک قبلی غیر مرتبط کمتر از محرک جدید است. در این مقاله، ارتباط «مهار نهفته» و عملکرد فرآیند توجه انتخابی در بیماران مبتلا به اسکیزوفرنیا بررسی شده است. بسیاری از مطالعات نشان داده‌اند که فرآیند توجه انتخابی در بسیاری از این بیماران مختل می‌باشد. همچنین نشان داده شده که مهار نهفته در حیوانات، پیش‌بینی‌کننده بسیار معتبر اسکیزوفرنیاست، زیرا آگونیست‌های دوپامین، مهار نهفته را تضعیف و آنتاگونیست‌های دوپامین و داروهای نورولپتیک آتپیک، هم در انسان و هم در حیوانات، مهار نهفته را تشدید می‌کنند. از طرف دیگر بیماران مبتلا به اسکیزوفرنیا و افراد واجد خصوصیت شخصیت اسکیزوتایپال، مهار نهفته کاهش یافته‌ای از خود نشان می‌دهند.

یکی از شواهد مربوط به اعتبار ساختاری^۲ مدل حیوانی مهار نهفته در اسکیزوفرنیا، از این حقیقت بر می‌آید که فرآیند مهار نهفته هم در انسان و هم در

حیوان مشابه و مرتبط با توجه انتخابی است. این شواهد شامل این واقعیت است که متغیرهای فارماکولوژیک، تعداد محرک‌های قبل از مواجهه و محرک‌های بعدی اثر یکسانی بر انسان و حیوان دارند. شواهد دال بر دخالت فرآیندهای توجه انتخابی در کسب مهار نهفته، شامل یافته‌های مطالعات مربوط به مخدوش کردن تمرکز می‌باشند. بنابراین آزمایش‌هایی که توجه در آنها به سمت محرک‌های مخدوش‌کننده تمرکز جلب می‌شود، موجب تضعیف مهار نهفته می‌گردند. این آزمایش‌ها شامل ادغام محرک‌های از پیش ارائه شده با سایر محرک‌های قبل یا پس از رویارویی می‌باشد.

انجام این گونه آزمون‌ها، ما را به این نتیجه رهنمون می‌سازد که بیماران دارای اختلال شخصیت اسکیزوتایپال به میزان متفاوت (اما قابل توجه) به محرک‌های غیرمرتبط پاسخ می‌دهند. مطالعه دیگری نیز حاکی از آن بود که بیماران مبتلا به اسکیزوفرنیا و افراد دارای اختلال شخصیت اسکیزوتایپال در موقعیت‌های

مشابه، مهار نهفته مختل دارند. به منظور آمیختن اطلاعات مطالعات پیشین در زمینه مهار نهفته و یافته‌های جدید ناشی از تغییر در متغیرهای مخدوش‌کننده، آزمایشی بر اساس «فرضیه توجه شرطی شده» طراحی شد. در این مطالعه، دو گروه بیماران مبتلا به اسکیزوفرنیا و شاهد وجود داشتند. فرض اولیه این بود که محرک‌های غیرمرتبط در سطوح اولیه و متعاقب آن در موقعیت‌های تکرار شونده کاهش توجه به وجود می‌آورند.

نتیجه این مطالعه حاکی از توجه بیشتر بیماران مبتلا به اسکیزوفرنیا (نسبت به گروه شاهد) به محرک‌های غیرمرتبط بود. از نتایج مطالعات مطرح شده، نتیجه گرفته شد که مدل حیوانی اسکیزوفرنیا برای اثبات اختلال مهار نهفته، دارای ساختار روایی مناسبی است و لذا از این مدل حیوانی می‌توان برای کشف اساس نورو سایکوفارماکولوژیک اسکیزوفرنیا بهره جست.

1- latent inhibition 2- construct validity